

## ABONAMENTELE

## Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani,  $\frac{1}{4}$  an 5 cor.,  $\frac{1}{2}$  an 10 cor., 1 an 20 cor.  
Pentru ducerea la casă cu 20 bani pe lună mai mult.

## Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani,  $\frac{1}{4}$  an 7 cor.,  $\frac{1}{2}$  an 14 cor., 1 an 28 cor.

## Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$  an 10 franci,  $\frac{1}{2}$  an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

## INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani  
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

## În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol  
Schneider București, strada Șelar, 10.

Epistole neofrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat „la loterie”.

## TRIBUNA

## Proiecte infame.

## I.

Viena, în Maiu 1902.

Incurajați de succesele mai mult decât ale maghiarilor în Germania, în Rusia și ale Rușilor în Finlanda, Maghiarii, acești ridicoli despoți ai timpului de față, se cred de obligați a cădea pe urmele celor din urmă, imitând posesorul dat întru despoziția, al altor eșecuri de cele mai elementare drepturi de existență, spre scopul utopic de a crea state naționale unitare.

Nu ne surprinde de loc această mai-mutare din partea Maghiarilor.

Este prea cunoscut că o mare parte din ce posedă azi în cultură ca și în artă este imitație și minciună, garnisită cu coala cu marca originalității.

În politică au fost mai norocoși.

Îngâmfarea, larma, gălăgia, revoluționarea și detronările „și-au avut de cele mai multe-ori efectul dorit pe terenul politic. La toate acestea s'au priceput și se pricep Maghiarii de minune.

Dacă interesele lor au cerut detronarea dinastiei ei n'au pregetat să proclame: „detronarea”, pentru-ca îndată după acest act, conduși de un patriotism pur maghiar, ai detronului și cel mai credincios popor din lume, singurul razim al coroanei și ultimul refugiu al acesteia când fundamentul monarhiei se clătină.

Maghiarii: „cel mai liberal din Europa”; Ungaria: „cea mai liberală țară din lume”, unde naționalitățile se bucură de cea mai nemărginită libertate, însă numai până atunci când nu vin în contrast cu ideea statului unitar maghiar.

Când însă vre-o naționalitate și-ar permite cetezanța de a contraria ideea statului unitar maghiar, aceiași Maghiari „liberali” se folosesc de foc și de fer spre a arăta cum înțeleg ei liberalismul în Țeara-Ungurească.

Bărbații de stat și toată ceata gazetărilor lor emulează întru inventarea celor mai murdare proiecte, cari puse în praxă s'au făcut imposibilă o dezvoltare naturală și politică a naționalităților și se le constrângă pe acestea ca să se subordoneze utopiei maghiare.

Guvernul, ministrii și ei întregă societatea maghiară se întrec întru crearea celor mai infame proiecte îndreptate direct contra existenței naționale a popoarelor maghiare din țeară.

Nemaghiari Wlassio, prin organele sale servile a ordonat cateheților nemaghiari de a propune copiilor religia în

toate școlile de stat în limba maghiară, limba visatului stat unitar maghiar.

Unui patriot patentat maghiar i-a fost prea domoală această ordonanță perfidă și proastă a ministrului de culte ungar și apostrofând pe „umanul ministru” în patru lungi articole a unui ziar semioficioz („Pesti Hirlap”) espune planul cum s'ar pute termina de urgență statul unitar maghiar.

Acest patentat află că mijlocul cel mai bun de a face ca în fiecare cetățean ungar să se călădă o inimă de oaghiar neaoș este: **secestrarea tuturor școlilor confesionale și înlocuirea lor cu școlile maghiare de stat.**

Și pentru-ca acest plan să fie realizat cât mai curând și cât mai ușurește, provoacă societatea maghiară că în acest sens să forțeze guvernul a lua inițiativa asigurându-i acestuia tot sprijinul moral și material.

Că și când guvernul maghiar ar avea lipsă de acțiunea societății maghiare spre a lua astfel de inițiative pe cât de infernale pe atât de utopice?!

Un fost ministru president maghiar, Bánffy, se ocupă într'un nou articol cu utopia statului unitar maghiar și ajunge a conchide că deși statele moderne de azi numai ca „state de drept” pot conta la o existență durabilă totuși, luând în considerare că statele existente n'au tot mai intensiv a deveni și a-și afirma caracterul lor național, ca cea mai sigură basă a unui stat de drept, statului maghiar, zice Bánffy, — nu-i obvine altă îndatorire mai importantă decât a precipita realizarea utopiei lor, terminarea statului unitar maghiar național.

Și numai după-ace vor fi terminat acest stat din basme, abia atunci pot să se gândească la edificarea lui ca „stat de drept”.

Până atunci în interesul ideii unitare maghiare trebuie să existe și mai departe guvernământul nelegiurii, al perfidiei și al opresiunii față de toți antagoniștii acestei idei, adevărat ungu-rească.

Vedem deci că chestia care preocupă tot mai intensiv atât ministrii cât și proleteri și întreaga societate maghiară este: opresiunea noastră politică, pentru-ca cu atât mai ușor se ne despoaie de limba și conștiința noastră națională spre a ne turna într'un nou model și a ne transforma în amalgamarea într'un popor străin de sângele nostru și de toate tradițiile noastre seculare.

Cu alte cuvinte, toată acțiunea societății maghiare dela ministru până la ultimul gregar al ideii de stat unitar,

este și va fi, de aci înainte și mai în-tețit, un: **continuu atentat** la existența, la viața, la însăși ființa poporului român din această țeară.

În fața acestor atentate proiectate noi trebuie să ne adunăm ținurile, să ne concentrăm forțele noastre.

Geno.

Sibiu, 20 Maiu 1902.

**Fondul subsidiar al preoților gr-cat.** Sinodul prot. al preoților Ludoș a propus, ca preoții noștri gr. cat. cari primesc ajutor dela stat să dea anumite procente din ajutorul primit pentru fondul subsidiar al preoților.

În privința aceasta „Unirea” scrie următoarele:

„Cele mai multe sinoade au aderat la propunerea sinodului din tract. Ludoș, de cuprinsul, ca preoții împărtășii din subsidiul erarial să lase anumite procente fondului subsidiar al preoților. Până acum însă, după informațiile ce avem, numai on. George Spinean din Nandra, tract. M. Uioarei, și a împlinit datorința, trimițând suma de 40 coroane, adică 10%, după ajutorul primit.

„Dar ceia alții unde sînt? Nu cred preoții noștri, că e în interesul lor creșterea acestui fond? Și domniile protopopi n'au ambiția de a aduce la îndeplinire cele hotărâte în adunările conduse de ei?”

„Așteptăm!”

Da, în adevăr este de așteptat dela preoții noștri această jertfă, bine știind, că dacă noi nu ne ajutăm străinul nu ne va ajuta.

**ALEGERE ÎN DEVA.** În cercul electoral al Devei, devenit vacant prin demisia de span în Hunedoara a deputatului Barcsay Kálmán, alegerea nouă este fixată pe ziua de 30 Maiu st. n.

**Congresul bisericesc sêrbesc.** Alegerile pentru acest congres s'au început ieri. Radicalii și-au pus 28 candidați miren și 16 din cler, independenții 20 miren și 9 din cler. Liberalii și conservatorii s'au mîrginit la puține candidați. Dintre cele 50 mandate pentru deputați miren și așteaptă să câștige, aproximativ, radicalii 23, independenții 17 și liberalii și conservatorii 10.

**Programul de lucru al delegațiilor.** Delegațiunea ungară va termina, probabil, în luna aceasta cu lu-

crările ei. Cea austriacă va lucra și în luna viitoare, fiind să aștepte votarea bugetului în camera austriacă. În cazul acesta delegațiunea ungară se va proroga până când va termina și cea austriacă, urmând ca atunci să țină ședința finală comună.

**Mandatul din Dej.** Cât de mare e corupțiunea și terorizarea ce se exercită în liberala noastră Ungarie la alegerile de deputați se vede și din următoarele:

Ziarul „Alkotmány” sub titlul: Tîrgul de vite din Dej, scrie: „Un ziar independent din capitală, raportează despre alegerea din Dej, care, după-cum se știe, s'a terminat cu învingerea candidatului partidului liberal Daniel Tibor, față de independentul Ráday János. Ziarul respectiv vorbește despre ne mai auzite coruperi servite în cerc, în detrimentul independenților de către partidul liberal; astfel, că, precum scrie ziarul amintit, deputații independenți, cari au fost acolo, s'au reîntors în capitală cu convingerea, că ceroului de alegere al Dejului ar trebui deas dreptul de alegere.

„Despre pregătirile de alegere, între altele se poate citi:

„350 de cetățeni din Dej se declară de aderență ai partidului independent și 48 iet. Imoralitatea în acel ouib însă e atât de mare, încât pe acești cetățeni declarați de aderență ai partidului independent prin presiune, promisiuni și seduceri i-a adus să voteze pentru Daniel. Partidul Ráday cu disquet a auzit și cu conștiință de sine a respins ofertul unui conștăiu, că 107 votanți sînt aplicați să voteze pentru candidatul independent, dacă li-se va plăti 9530 florini; caoi inima totuși îi trage într'acolo, dar' de cine nu votează. Un scandal și mai mare a produs ofertul preotului reformat din Reteag, că va aduce din comune atîtia și atîtia votanți pentru bani. Fără bani nu; pentru-ca banul vorbește, cănele latră. Și pe acesta i-a scos partidul independent. Asemenea coarde a atins și un alt preot reformat; despre preoții de rit grecesc și rabinii jidani, pe cari asemenea i-a respins, nici nu mai amintim.

„De altmintearea în contra partidului independent s'a luptat nu numai corupțiunea publicului alegător, ci și seoretarul partidului. Anume, notarul clubului independent de acolo, care a condus în Dej afacerea partidului independent, după-cum s'a descoperit acum, a pactat în secret cu partidul lui Daniel și în dimineața alegerii a fugit din Dej.

„Spre caracterizarea alegerii din Dej, trebuie să mai amintim faptul, că învingătorul Daniel Tibor a pășit peste tot la alegerile din acest an, de trei ori ca candidatul de deputat și anume mai întâiu ca candidat opozițional față de contele Teleki Domokos, a doua-oră ca candidat al partidului liberal Dr. Chizer Ákos și acum a treia-oră ca candidat oficioz liberal s'a luptat pentru încrederea ceroului, care acomodându-se schimbării candidatului său și alegându-l s'a arătat într'adevăr demn de deputatul său.”

## Crisa triplei-alianțe.

Stâlpii, cari susțin coperișul triplei-alianțe în timpul din urmă au început să se clătine tare. Diferite împrejurări au venit să scoată pămîntul de sub ei și în butul silințelor date din o parte și alta de a-i întări tot mai slabi apar. În unul din numărul „Tribunei” am arătat, că Polonia au fost cei dintâi cari s'au opus încheierii alianței cu Germania și membrul delegațiunii austriace Kramarz a și ridicat cuvîntul în ședința delegațiunilor în contra reînnoirii alianței din motivul persecuțiunii elementului polon din Germania. Afară de motive naționale reînnoirea triplei alianțe se mai lovea și în chestiunea de ordine material. Și aceste par a trage mai greu în cumpăna descompunerii triplei; pentru-ca după-cum se telegrafează din Paris ministrul de finanțe rusească White a enunțat colaboratorului ziarului „Echo de Paris”, că alianța franco-rusă nu se bazează pe interese materiale, de oare-ce Rusia oriunde, chiar și în Anglia, poate contrage împrumuturi. Baza acestei alianțe este cu mult mai solidă și a prins la ambele națiuni rădăcini foarte adânci, pe când popoarele Austro-Ungariei, Germaniei și Italiei s'ar simți cu mult mai bine dacă tripla alianță nu le-ar lega la oaltă. Acele alianțe pe cari le încheie Germania de loc nu sînt naturale.

Din Roma se vestește, că declarația ministrului italian de externe Prinetti cu privire la tripla-alianță este în deplină consonanță cu principiile accentuate de Goluchowski. Dar' Prinetti în ziua de azi, află rațiunea triplei-alianțe exclusiv în alianțele comerciale. Ear' chestiunea de existență a Italiei este ca cu Franția să trăiască în cea mai perfectă înțelegere.

În cercurile politice din Roma s'a marcat și aprobat declarațiunea lui Bülow făcută în dieta imperială germană, cum că tripla-alianță, și-a pierdut deja caracterul vechiu și că în locul prim au

## FOIȚA „TRIBUNEI”.

## DEMONUL.

— Roman —

de

21

K. W. Clifford.

(Urmare).

— Vino — zise iritat cătră Nell — toate sînt în rînduială. Am să-ți explic totul. Îi ținea înoc și acum mînușica strînsă într'a lui; au trecut repede peronul, urcându-se în cupeul, pe care îl comandase pe seama lor.

— Ah, dar' Lal? — strigă Nell spăriată.

— Toate sînt în ordine. Vine deja. Am să-ți explic totul — zise Merreday sîrind repede în cupeu.

În momentul acela trenul s'a pus în mișcare.

— Frank nu pot merge fără Lal, — zise Nell mînioasă. — Într'adevăr nu pot merge — zise mai departe, îndreptându-și pașii spre ușă.

Frank, a reținut-o. Și-a scos capul pe fereastră și a făcut semn portarului.

— Vino aici puțin. Spune lui Mr. Halstead, pe care o să-l afli afară lângă trăsura cea răsturnată, că dela proxima stațiune îi voi telegrafia.

În iritația sa a aruncat portarului un galben și când a făcut aceasta imediat s'a gândit ce bine a fost că dimineața și-a umplut buzunarele cu galbini, în credința că poate Lal va avea trebuință de parale.

— Dar' ce să însemneze toate aceste — întrebă Helène mirată și îngrozită, după-ce s'a așezat pe canapeaua din cupeu.

Frank s'a întors, a privit lung la ea și pe un moment s'a îngrozit și el însuși de cutezanța sa a comis.

— Doamne, am făcut-o deja — se gândi el; apoi s'a așezat și el.

— Toate sînt în ordine — zise — omul acela e rănit foarte grav. Lal așteaptă numai să-și revină în fire, apoi cu cel mai apropiat tren vine și el după noi.

„Și-a răzînd capul de păriletele cupeului, rîzînd cu o răutate diavolească.

— Ah, dacă mă ouget, că am plecat, dacă mă gîndesc, că m'au trimis cu mireasa, e un lucru foarte nebun acesta, Nell! Și a rîs ează cu o așă

poftă, încât și ochii i-s'au umplut de lacrimi.

Nell stătea eazăși în mijlocul cupeului, fixându-l cu privirea și neștiind, că oare, de fapt a înnebunit, ori ce să creadă despre el.

— Frank..

— Sînt în rînduială toate — răspunse Merreday cu voce măgulitoare și liniștitoare. Nu te intrista, o să vină după noi. Vezi, el a trebuit să meargă cu omul acela și n'a voit ca d-ta să stai singură pe peron. A aflat mai potrivit eu să plec cu d-ta și să-l așteptăm la gara proxima. Peste câteva ore are să ne urmeze, până atunci îți port eu grija.

Nell s'a născut să-și alunge indispoziția după că i-a fost posibil. Se gîndea că la urma urmelor înzădar își mai sfarmă capul cu cele întemplate, nu se rentează să mai protesteze; ba e chiar lucru foarte frumos și uman din partea lui Lal, că n'a lăsat fără ajutor pe bietul vizitru rănit și ar fi urit lucru din partea ei, dacă pentru aceasta s'ar supăra pe Lal. Cei drept i-ar fi plăcut mai mult, dacă i-ar fi putut aștepta pe peron.

Atât de frumos și de admirabil își zugrăvise ea în fantasia tabloul, cum,

după-ce vor fi scăpat de larma și iritațiunile nunții, când se vor afla numai amîndoi în cupeu, are să-și petreacă liniștit, plăcut, în tihnă, împreună cu acele, pe care atât de mult îl iubește... Lal îi va lua mîna în a lui, o va privi în față spunându-i vorbe dulci, numai câteva vorbe, după-cum avea el obiceiul câte-odată și într'aceea au să privească pe fereastră la regiunile imdobite de verdeață, cari se vor strecura înaintea ochilor lor. Atât de străin și neplăcut îi părea gîndul, că ea la începutul săptămînilor de miere a plecat în călătorie cu un străin.

Frank s'a retras puțin. Părea dus pe gânduri și privea atent pe fereastră, deși se observa din fața lui, că nimic nu vede din pămîntul și regiunile peste cari îi ducea trenul... Cîteva minute părea palid și nervos.

— Frank — îl agrăi Helène — peste cât timp ne va urma Lal?

— Așa cred, peste o oră. Toate sînt în ordine. O să vină după noi destul de îngrabă, n'ai pentru ce te intrista. Îți jur pe sfîntul Gheorghe că are să vină.

Nell a observa, că ceva neobișnuit, extraordinar se petrece în sufletul lui Merreday. Ceva, ce-i împedea respi-

rația, când o agrăia. Poate era obosit. Săptămîni trecute — se gîndea ea — totdeauna foarte draguț și atent și la adică ea îi datorește mare recunoștință, nu numai pentru ostenele de până acum, dar' și pentru aceea, că ea și de prezent îi poartă grija. La tot cazul; de oarece Lal a aflat de mai bine ca ea să plece înainte cu Frank trebuie să-și dea silința, ca să-și alunge indispoziția. Simțea, că trebuie să vorbească ceva, dar' surprinderea și confuziunea ei era cu mult mai mare, decât să fi putut afla cuvinte de distracție.

Trenul, apropiindu-se de Herne-Hille, și-a domolit viteza.

Merreday s'a dat jos încă înainte de ce s'ar fi oprit trenul, a întregat ova de portar și grăbindu-se spre oficiul telegrafic a cerut cîteva blanchete. O ce nebulie — se gîndi el. — O zeilor, tocmă acum trebuie să-mi vină aceasta în minte! S'a retras pe un moment, a umplut blanchetele, scriind lui Halstead telegrama următoare:

— Am sosit în pace la Herne-Hille, caută-ne în restaurantul de lângă gară. Am crezut că e mai bine să venim aci.

— Mult are să caute, până va găsi hotelul, mai ales cum are el obiceiul. Acum deja, ori-cum și ori-cînd va porni

să fie luate în considerație interesele economice ale statelor aliate. La întâlnirea din Veneția s'a decis în mod serios ca să se reînnoiască convențiunile comerciale și pe această basă au pertrat despre reînnoirea triplei alianțe.

În consecvență, tripla alianță considerată în mod riguros se devalvează la o simplă convențiune comercială și alianța militară și politică a alunecat la o chestiune de ordine a doua a treia.

Guvernul italian pune mare pond pe aceea, ca Italia față de Germania, Austro-Ungaria să nu iee nici o responsabilitate fără ca să-și fi asigurat reînnoirea, ba mai mult, îmbunătățirea tractatelor sale comerciale. Dacă înțelegerea ar aduce cu sine, ca aceste asigurări să cadă, atunci tripla alianță ar înceta.

Mai adăugând la aceste atitudinea Germaniei, care în chestiunea tarifului vamal abia se arată aplecată a arăta o moderațiune condescendentă, ear' că Austro-Ungaria nu voese să-și periclitaze împreună și a parte interesele comerciale: este evident că tripla alianță se află în fața unei crize serioase a cărei rezolvare constituie cea mai grea întrebare din diplomația internațională de azi.

Desfacerea triplei alianțe, pe noi Românii din Ungaria, n'ar pute decât să ne bucare, căci atunci poate și raporturile noastre interne s'ar mai schimba.

## Din Bucovina.

După-cum comunică »Deșteptarea«, Joi în 15 Maiu n. a. c. a avut loc în Cernăuți o adunare importantă de credincioși de naționalitatea română ai bisericii gr.-or. din Bucovina, convocată pentru oarele 3 p. m. în sala filarmonică de un comitet ad hoc. În fruntea căruia steteau reprezentanții clerului, d-nii prof. universitar Eusebie Popovici și consilier consistorial Dionisie cavalier de Bejan, și reprezentanții patronilor bisericesti d-nii proprietari mari Dr. Ioan cavalier de Volinschi și Dr. Iancu cavalier de Flondor. Adunarea a fost imposantă și ilustră atât prin numărul mare al participanților — erau de față peste 600 persoane din regiunile Bucovinei — cât și prin calitatea lor. Apăruseră cele mai notabile persoane din cler, dintre patronii bisericesti, funcționari și laici. Adunarea a fost convocată pe baza §-ului 2 al legii de adunări, deci cu invitări personale.

Cuvântul de deschidere rostit de dl profesor Eusebie Popovici a fost inaugurat prin însușite urări de »Să trăiască« la adresa Împăratului Francisc Iosif I.

În continuare dl profesor Eusebie Popovici a spus motivele convocării adunării, înaintând propunerile comitetului ad-hoc. Propunerile au fost aprobate prin vii aclamații din partea majorității covârșitoare a participanților și la dorința generală au fost votate

nu poate ajunge la Dover înainte de 9 ore 30 minute; adeică, de aici pleacă la 7 ore 15 minute; și fiindcă noi vom fi acolo cu un jumătate de oră înainte de ce ar pleca el de aci, o telegramă are să-l mângâie și în locul acesta.

A conceput o a doua telegramă și a trimis-o și aceea. Cu toate că ridea, mâna îi tremura.

— Sânt curios, că ce părere o să aibă despre cele întâmplate — se gândi el, mergând înapoi spre cupeul I. De aceea însă ori-ce lucru, deși cu fiori, e mai bine să-l îndeplinești, decât să-ți lași pe jumătate. Chiar groaza te ajută mai mult la îndeplinirea lui.

După-ce trenul a plecat din nou din gară, a început să spună o mulțime de întâmplări despre decurgerea nunții și o duzină întregă de scene, la cari însă Nell absolut nu era atentă. În voia lui fără margini a început să cânte refrenul unui cântec. La urma urmelor și Nell s'a făcut mai veselă. A început să se distragă, doar' nu se putea retrage într'un colț, ca să-și deplângă mirele. Ziua nu i-a fost plătitoare și neplăcută, pe lângă toată întâmplarea neașteptată. Frank devenise atât de amuzant și hăzliu, încât era imposibil să nu rîză de el.

— Intr'adevăr nu m'aș mira, dacă Halstead chiar și numai din distracție ar fi trimis o telegramă după d-ta — zise Merreday, când a ajuns la restaurantul lordului Warden.

fără desbatere. Propunerile se referă la starea actuală a dieceei.

Starea actuală politică și firea gingașă a propunerilor ne împun — zice »Deșteptarea« — tratarea discreționară, din care motiv nu ne putem estinde în în public în materie. Adunarea și propunerile constituie un act de importanță istorică în viața noastră națională.

Pentru executarea deciziunilor adunării a fost ales un comitet compus din 20 persoane, reprezentanți distinși dintre membrii clerului, patronilor bisericesti și celorlalți laici de naționalitate română, fii ai bisericii noastre drept-măritoare din Bucovina.

## Pentru oala cu carne.

Lupta dintre liberalii aliați cu Apoyistii dela cârma țării, și vechi liberali, cărora le lasă gura apă după frânele guvernului se vede și din coloanele ziarelor »Alt-komany«, care sub titlul: »Vestitul partid unitar, scrie următoarele:

Unul dintre numeroasele ziare semi-oficioase ale guvernului, care servește spre informația zilnică personală a prim-ministrului ne surprinde azi cu o mare descoperire despre afacerile interne ale partidului liberal. S'a lăsat vestea, că vechii liberali în frunte cu Kubinyi Géza au circulat în sinul partidului o listă cu scopul ca în cazul probabilei căderi a lui Széll Kálmán, spre a se reactiva vechiul sistem să se înroleze acei membri ai partidului, cari ar fi aplicați al sprigini. Falsul avon înșiră și numele deputatului baron Feilitzsch Ártur printre conspiratori, pentru-ce numitul părinte a patriei protestază conștănat, ear' numitul ziar semi-oficioasă de următoarea explicație a afacerii listei.

După moartea lui Horánszky Nándor, acei membri, cari mai înainte au aparținut partidului național s'au născut a influența astfel asupra ministrului-president, că încât e cu puțină să se caute, pentru portofoliul de comerț, un om din șirul lor. Mai târziu, s'au convins însă înșiră că aceasta nu se putea și s'au împăcat cu rezolvarea. Înainte însă de a se fi întâmplat aceasta au fost unii deputați din vechiul partid liberal, cari s'au temut, că din cauza delaturării lor din fostul partid tot național asupra lui Széll Kálmán ar putea să vină ceva atac și au aflat cu cale să leie la scooteală pe acei membri ai partidului, pe care se poate conta, ca în cazul vre-unui astfel de atac, fiind lipsă, să se grupeze în giurul ministrului president. Aceasta este istoria unei liste. Istoria listei a doua este, că cei din fostul partid național ear' s'au temut de vre-un eventual atac în contra lui Széll Kálmán din partea vechilor liberali și pentru aceasta eventualitate i-au pregătit lui Széll Kálmán lista numelor celor mai neclintiti aderenti ai lui Nati comună a ambelor liste este pregătirea pentru spriginirea lui Széll Kálmán și nu pen-

Este vre-o telegramă pentru Mrs. Halstead? — întrebă Nell, surprinsă de tot la auzul noului seu nume. Portarul i-a înmănat un plic; sosise de un clas. Merreday a suris cetindu-i adresa. A desfăcut plicul și a exclamat. Era de cuprinsul următor.

»Căldorește numai mai departe cu vaporul de noapte, cu Merreday. Dimineață pleacă și eu în urma ta. Aștept timp favorabil«.

— Nu vreau să merg mai departe — isbucni Nell.

— Aceasta e destul de rău. Cred că ar fi mai bine să mergem.

— Nu vreau să merg.

— Bine; d-ta poți face ce vrea-i dar' eu așa cred, că d-ta te-ai măritat azi dimineață. Ar fi prea de timpuriu să vii în contrazicere deja de pe acum cu bărbatul d-tale.

— Dar' pentru ce nu aș putea aștepta aici? — întrebă Nell indignată.

— Eu cred, că Lal se teme ca nu cumva lumea să-l iee în zețlema, ceea ce într'adevăr ar fi foarte neplăcut; ear' el este un om, care nu poate suferi ca cineva să-și ridă de el. Aceasta o știi și d-ta.

Nell s'a pus pe gânduri.

— Bine, — reflectă apoi cu voce de jumătate — să plecăm.

(Va urma).

tru conjurațiunea organizată în contra lui.

Din toate aceste amintituri ziar ajunge cu raționamentul seu la acest rezultat:

Ear' din totul se vede, că partida liberală se grupează prin alipire unitară și încredere în jurul lui Széll Kálmán și acele două liste, în cari unii au văzut semnul pregătirii pentru rupere și frondă, de fapt dovedește unitatea în simțiri a partidei liberale.

Aceasta încheiere stăruitoare de veselie și de cel mai neînfrănat ris care evident că s'a pregătit după eternele legi ale logice, înaltă amintituri ziar semi-oficioasă la foaie humoristică de primul rang când și cea mai patentă descompunere de partid o explică de unitate de partid. Aceasta efortare e zadarnică, căci contopirea lipsește și nici nu va fi și ori-ce s'ar zice, partidul liberal maghiar așa este de încheiat ca apa ca uleul.

## Chestia limbei la judecătoria.

Din incidentul reflexiunilor, cu cari au debutat ministrii Széll și Plósz când cu vorbirea ultimă a deputatului sas Lindner, »Kronstädter Zeitung« publică un articol despre chestia limbei la judecătoria. Széll hasardase afirmațiunea, că nu există chestie de naționalități, ear' Plósz a declarat, că nu va suferi, ca limba maghiară să fie împinsă înapoi în praxa judecătorească. Organul naționalist sasesc din Brașov comentează în modul următor cele zise de cei doi miniștri.

»Prin aceasta se pune întreaga opiniune publică a poporului maghiar, întrupată în dietă, în conflict deschis cu litera și spiritul clar al legii. Pentru că faptul, că există o chestie de limbi la judecătoria și, până când rămân în viață legile existente de drept până acum, va exista totdeauna, nu poate fi ștearsă nici prin procedura ilegală a singuracelor judecătoria, nici prin aceea că aceasta violare pe față a dreptului prin cei-ce ar fi în prima linie chemați să apere sancțiunea dreptului are aprobarea ministerială...«

»Deputatul Lindner a dovedit cu agerime și claritate juridică, că procedura judecătorilor în ținuturile locuite de Sagi înseamnă o violare directă a legii de naționalități. §. 7 din aceasta lege fundamentală zice:

»Ori-ce locuitor poate folosi în casurile, în cari cere scutul legii și ajutorul judecătorec fără intervenția unui avocat, sau ca acuator sau ca acusat, în persoană sau prin plenipotențiat, a, la judecătoria comună limba sa maternă;

b, la altă judecătoria comună limba oficială sau cea protocolară a comunei respective;

c, la judecătoria lui cercuală limba oficială sau protocolară a comunei lui; d, la alte judecătoria, fie acestea din jurisdicțiunea lui sau a altora, limba protocolară a acelei jurisdicțiuni, la care aparține judecătoria respectivă...«

»Paragraful următor al acestei legi hotărăște apoi, că judele trebuie să rezolve plângerile sau rugărilor în casurile prevăzute în §. 7 în limba, în care s'au înaintat acestea, că în limba aceasta are să decurgă pertractarea etc. Cu regularea chestiei limbilor la judecătoria se mai ocupă și §§. 9—13 și 23 din legea de naționalități.

»Toate aceste garanții oferite de lege în privința folosirii limbei materne prin cei-ce cere scutul legii, au fost consecvent violate în ultimii ani prin judecătoriile din fostele scaune sasesti. Cei responsabili pentru astfel de violări n'au aflat pentru recriminațiunile numeroase și în continuu repetate alt răspuns, fără că înșiră legea de naționalități prescrie folosirea exclusivă a limbei maghiare. §. 13 din această lege hotărăște adeică, că limba oficială a tuturor judecătoriilor numite de guvernul statului e exclusiv cea maghiară. Din faptul, că în anul 1869 a fost separată justiția de administrație și că în consecință jurisprudența municipală a fost înlocuită în instanța primă cu cea de stat și că astfel, abstrăgând de la judecătoriile pentru bagatele, toate celelalte au fost asumate celor cuprinse în §. 13 al legii de naționalități sub numele de »numite de guvernul statului«, deducem că Pichler și deduce și ministrul-president, că toate judecătoriile au să lucre exclusiv în limba maghiară, având să fie respinse toate petițiile nemaghiare, ba

chiar și acte nemaghiare acluse la petiții maghiare.

»Domnii acestia trec însă cu vederea, că tocmă articolul de lege, pe care-și olădeasc argumentația, adeică art. IV. ex 1869, prin care se îndeplinește separarea administrației de justiție, formează în dispozițiile lui cele mai fundamentale o completă refutațiune a acestei argumentări sofiste. §. 6 din această lege, care circumscrie calificația judecătorului, conține în punctul lui penultim dispoziția: »Un oficiu judecătorec poate ocupa numai acel cetățean al Ungariei, care poate corespunde dispozițiilor articolului de lege 44 ex 1868 (legea de naționalitate) din care rămâne și pentru viitor în viață §. 13 numai în privința judecătorilor superioare«.

»Textul acestei dispozițiuni legale eschide în privința înțelesului lui ori-ce îndoielă. El arată, că prin separarea justiției de administrație nu numai că nu li-s'au luat naționalităților nemaghiare drepturile de limbă garantate în legea de naționalități, ci prin articolul 10 ex 1869 li-s'au chiar confirmat înocădă...«

»Ori-ce German d. e. din Ungaria poate înainta judecătoriei din municipiul în care e și limba germană limba protocolară, petiții în limba germană, poate cere ca judecătorul să pertracteze cu el nemțește și să-și anunțe sentința în limba germană...«

»Cel-ce susține, că judecătoriile, cari resping cereri făcute în limba germană sau acluse în aceasta limbă, lucrează conform legii, vorbește neadevăr, fie chiar ministrul-president.

»Coloman Széll a dovedit prin răspunsul dat deputatului Lindner... că sau nu cunoaște legea, sau — nu voeste să o cunoască. În cazul prim nu merită să fie ministru-president, — în cazul al doilea însă, care e mai verosimil, ar fi arătat el, care și-a luat de devisă »dreptul, legea și dreptatea«, că aceste vorbe sublime sânt în gura lui numai o frasă, o frasă seacă, goală...«

## Revista esternă.

### Rusia.

Ministrul de războiu rusesc va face o călătorie mai lungă cu stat-majorul general prin Polonia-rusească. Scopul călătoriei e adunarea materialului pentru alcătuirea unui nou plan de mobilizare. Aceasta e o urmare a sfacerii trădătorului Grimm.

Tuturor autorităților li-s'a comunicat un ucas, prin care se dispune condamnarea la moarte a celui-ce va încerca un atentat în contra vre-unui membru al puterii armate sau al vre-unei autorități. Ori-ce îndemare la ucidere sau alt act de violență va fi pedepsit cu temniță de 20 ani. Dispoziția ultimă vizează mai ales prelegerile dela universitate.

### Știri mărunte.

Corea și China au respins propunerea Rusiei de a se construi o linie telegrafică dela Corea la Manguria.

Sesiunea camerei daneze a fost închisă.

## Iubileul episcopului Pavel

### — și învățătorii.

Beiuș, 14 Maiu c.

Festivitățile arangiate de tinerele institutelor gr.-cat. din Beiuș cu ocazia iubileului preoțesc semisecular al Excelenței Sale Mihail Pavel au decurs în cea mai mare ordine și cu cel mai bun succes, cu un cuvânt au decurs în mod demn de marea noastră Arhiepiscopie.

Nu m'ie scopul a da descrierea acestor festivități, căci au făcut-o acestea alții mai competenți și mai desteri, cauza care m'ia dat impulsul la scrierea acestor rânduri zace în cea regretabilă împrejurare, că corpul învățătoresc ca totdeauna așa și cu aceasta ocaziune a fost cu totul desconsiderat.

Lucrul s'a întâmplat astfel: În Dumineca Tomii după serviciul divin, celebrat cu mare solemnitate de ambii prelați, în aula episcopescă s'a dat un prânz comun, la care au participat toți oficialii dominali, corpul profesoral, preoții din provincie veniți la festivitate, reprezentanții corporațiunilor diferite, mai mulți singuratici, cari au venit la Beiuș în cauza privată, dar' eventual s'au abătut pe la curte, cu un cuvânt toți câți au fost prezenți la sărbare; până

și cel din urmă șumar dominal; numai corpul învățătoresc a fost absent, numai dascălii nu au fost invitați, numai noi dascălii, crescătorii și luminătorii poporului am fost lăsați la o parte.

Nu e oare aceasta cea mai eolantă dovadă de desconsiderare a învățătorilor?

Aceia, cari au manifestat o astfel de atitudine față de învățători, să nu crează că supărarea noastră provine de acolo, că nu au luat parte la mâncare, căci, har Domnului, tocmă ce mâncăm avem și noi.

Nu partea, să zicem materială ne împoartă, ci faptul că n'am fost băgați în seamă; ne ravoaltă desconsiderarea de care am fost făcuți părtași prin aceea, că nu am fost aflați demni de a fi invitați cu aceasta ocaziune iubilăra!

Bine vă însemnați fraților învățători, că voi, în mâna cărora e depusă soarta poporului nostru, voi, cari sunteți chemați a pune baza solidă a culturii; voi, cărora vă concred părinții ce au ei mai prețios: creșterea copilor lor, voi, dela cari preinde națiunea noastră ca să-și creștească fii credincioși, caractere firme, ca să-și educească tinerimea, speranța viitorului așa, că între împrejurările grele să poată rezista tuturor ispitelor și valurilor furtunoase ce vor porni asupra ei; voi, cari sunteți apostoli națiunii, cari sunteți chemați a pune baza unui viitor mai bun, mai fericit, zic: voi nu aveți atâta valoare în ochii acolora, pentru cari vă jertfiți totul, nici câtă valoare are un simplu șumar, care nu are nici o pregătire, nici o calificare!

Și de unde această desconsiderare? Întrebăm pe aranjatorii festivităților. Cugetați, că ne aflăm și acum în secolul întunerecului? Cugetați, că ne aflăm în vremile bătrâne, când învățătorul era numai un obiect de batjocură în ochii tuturor? D-voastră nici azi nu sunteți în clar cu chemarea sublimă a învățătorului? Nu știți sau nu voiați a ști, că și învățătorul e demn de toată stima, de tot respectul! Nu voiați a recunoaște, că învățătorul de azi prin cultura lui socială, prin calificațiunea lui e demn de a ocupa în societate un loc onorific, ca ori-care amplotat.

Când va sosi timpul, în care dacă și nu eliberați total de greutatea luptei pentru existență, însă cu fruntea ridicată ne vom pute căli, că avem respect, avem autoritatea bine meritată, că suntem remunerați pe deplin prin grațitudinea, care ni-o păstrează și manifestă acoia, pentru cari am încrunțit în munca grea dezvoltată numai și numai pentru binele lor și astfel pentru binele obștesc!

Însă și până-când va sosi acest timp vă zic vouă colegilor: să vă treziți din letargia, în care ați fost adânciți; nu vă lăgați și mai departe în iluziuni deșerte, rupeți vârlul care v'a astupat ochii, ca să nu vedeți realitatea, căutați în jur de voi și cunoașteți odată tristul adevăr, care vă împresoară. Destul a fost de frumos visul, în care v'ați lăgați, că timpul modern, secolul propăgării va distruge păretele, care ca un zid se ridică între voi și între societatea pentru care munciiți! Treziți-vă din acest vis îngelător, treziți-vă, dar' nu descurajați, ci cu îndoită puteri munciiți pentru binele poporului, căci dacă nu azi, mâne tot ne vom ajunge scopul de a fi considerați după meritul nostru.

Un învățător.

## Cronica zilei.

Sibiu, 20 Maiu n. 1902

Congresul Ligei culturale se va ține după-cum se anunță din București pe la sfârșitul lunei Maiu, în zilele de 26, 27 și de va fi nevoe și 28 Maiu v. Comitetul central executiv, împlinind doi ani dela alegerea sa, va fi din nou constituit, făcându-se și alegerea de președinte.

Dar. Dr. Iuliu Popescu, avocat în Turda, a dăruit pentru nou edificândă biserică din Jucul-inferior comuna sa natală, suma de 100 cor. care sumă s'a depus la Prea Venerabilul Consistor Metropolit din Blaj spre fructificare, până la întrebuintare spre scopul menit.

Subscribul în numele curatoriatului și a întregului popor credincios ti aduce cea mai profundă mulțumită. Jucul-inferior la 19 Maiu 1902. Ioan Pop, coop. gr.-cat.

Societatea studenților români »Patria« din München își va sărbă la 23 Maiu a. c. a treia aniversare, în localitățile dela Café Luitpold.

**Convocare.** Toți onorați membrii Asociației pentru literatură română și cultura poporului român (de pe teritoriul despartământului Cluj (orașul Cluj și Cojoana, apoi cercurile administrative Cluj, Gilău și Nadeș, din comitatul Cojonei), precum și toți iubitorii culturii românești, prin această sunt invitați să binevoiască a participa la *adunarea cercului* a acestui despartământ, care se va ține în ziua de 8 iunie s. n. a. c. la orele 11 a. m. cu următoarea ordine de zi:

1. Participare la serviciul divin în ambele biserici între orele 9—11 a. m. — 2. Deschiderea adunării la orele 11 a. m. — 3. Raportul comitetului cercului: a) prin secretar; b) prin casier. — 4. Alegerea a două comisii de câte 3 membri: a) una pentru cenzurarea raportului comitetului de sub punctul 2; b) alta pentru înscrierea membrilor și încasarea taxelor. — 5. Raportul comisiunilor de sub punctul 4 și apelul nominal al membrilor. — 6. Alegerea delegaților acestuia despartământ pentru adunarea generală a Asociației care în anul curent se va ține la Oravița la 14 și 15 Sept. s. n. — 7. Eventuale disertațiuni ce se vor înscuina prealabil la preșidiu. — 8. Eventuale propuneri și interpellări. — 9. Verificarea procesului verbal al acestei adunări. — 10. Închiderea adunării. Pentru comitetul cercului al despartământului Cluj al Asociației. Cluj, 11 Maiu 1902 s. n. Dr. Georgiu, Ilea, director. Dr. Ștefan Morariu, secretar.

**Neecoleg.** Aducem la cunoștința tuturor cunoșcitorilor trecerea din viață a prea scumpului soț, tată, vîieș și cumnat *Constantin Popovici*, comerciant și membru la fundașunea Șaguna, decedat în 30 Aprilie v. și înmormântat la 2/15 Maiu în vîie de 51 ani. Boala (lângă Turnu-roșu) 17/20 Maiu 1902. Fie-i fîrîna ușoară!

#### Jalnicia familiei.

**Urmele lui Keckskeméty aflate.** Poliția din Budapesta speră să pună în curînd mîna pe Keckskeméty. I s-a dat de urmă prin un vîr al lui, cu numele Pîter Vînoze, care de curînd a dispărut din Alba-regală către America. Pîter precum s'a dovedit a stat în schimb de scrisori cu Keckskeméty. Scrisorile acestea i-au frînt gîtul utozătorului defraudant cavalier ungar.

**„Moș Ciocărlan”** este titlul operei naționale, compoziția domnului *Tudor de Flondor*, reprezentată zilele acestea la Cernăuți. Eată ce scrie „Deșteptarea”: Reprezentațiile de „Joi și Vineri au fost un adevărat triumf al artei muzicale românești pe pămîntul Bucovinei. Joi a participat mult public românesc din toate părțile Bucovinei, înecat teatrul nu mai încapă de atîți spectatori, din cari mulți s'au întors dela casa fără bilete. Vineri oeva public dela țeară, cea mai mare parte public român și de alte naționalități din oraș precum și elevi și eleve din internate. Asupra reprezentațiilor vom reveni în numărul prox. Tunete de aplauze rîsunau prin sala teatrului drept probă de nepomenit entuziasm. Multe cununi și buchete de flori au fost oferite.

**Știri alarmante în Turcia.** Profesorul bulgar Mihoff a fost găsit ucis de un glonț în închisoarea dela Uscub, avînd alături de el un revolver de genarmi. În Albania se grămădesc mereu la trupe. La Zacuina au fost grave turburări zilele trecute.

**Statusul lui Frederic cel-mare în Statele Unite.** Imperatul Wilhelm a comunicat preșidentului Roosevelt intențiunea sa de a face dar Statelor-Unite statusul în bronz a lui Frederic cel-mare ca un semn al duratei relațiilor intime dintre cele două state. Roosevelt a mulțumit, exprimînd convingerea că amicitia dintre cele două state va deveni în viitor încă și mai strînsă.

**Un profesor francez de limba franceză stabilește aici, dă instrucțiuni sistematice și basată din această limbă. Doritorii de a se împărțîși de instrucțiune se adresează redacției ziarului nostru.**

**Congresul dela Cașovia și „Corda Fratres”**. De câteva zile se ține într-o gălăgie continuă congresul studenților unguri la Cașovia. În acest congres vine un așa numit Dr. Faure Arnold, care, după „Magyarország”, de unde luăm știrea, numindur-se de Român face enunțarea în chestiunea „Corda Fratres”, că patriotica tinerime română nu ascultă de doctrinele lui Urechî și de „Tribuna” și că tinerimei române îi place de cîntarea lui Kossuth și urește imnul dinastiei Gott erhalte. Ne-ar plăcea, ca tinerimea noastră să ne lumineze asupra suspensului Dr. Arnold Faure ca să știm, că pe ce arbore a crescut!

**Circulară secretă.** Ministrul de interne Plehwa, urmașul lui Spîjagin, a dat o circulară secretă, în care se ordonă ca la toate oficiile postale din Rușie să se deshidă și să se cetească toate scrisorile cari vin din străinătate și din Petersburg.

**Dela Academie.** În ședința ultimă a Academiei Române Gr. Tocilescu a făcut comunicări privitoare la săpăturile din comuna Jidova, lângă Cămpulung, și la Grădiștea, unde s'a descoperit un cîmîter roman. D. Tanovicean a prezentat niște oale găsite pe marginea Jiului, la Băloiu. D. Dr. Istrati a făcut comunicarea că la Cămpina a găsit mai multe straturi de beton, oale arse, și cărămizi. La Maglavit a găsit deasemenea cuțite și lănci, de pe vremea Romanilor. Dr. Istrati promite că va urma cu cercetările și la toamnă va da publicității rezultatele aflate.

**Manevrele din anul acesta** se vor ține pe la mijlocul lunii Septemvrie în partea apuseană a Ungariei, pe teritoriul dintre riul Moravia și Carpații-mici. La aceste manevre vor lua parte corpul al doilea din Viena, corpul al cincilea din Presburg și un al treilea corp de armată combinat din trupele regimentelor de pe alte teritorii. Cartierul Monarhului și al statului major va fi în Sasvár, lângă Szenicz.

**Turburări pentru pâine.** S'au produs turburări la Aleppo (Turcia) din cauza scumpirii pînii, fiind că grîul a fost acaparat de câțiva speculatori. Valiul Enis-pașă este amestecat în această afacere. Multe case și brutării au fost prădate. Comandantul Ali-pașă a restabilit liniștea.

**Una este vorba alta este faptul.** Pentru congresul studențesc din Cașovia un anumit student din Cluj Bernolák cu încă un coleg au pregătit o propunere pentru eschiderea totală a duelului. Aceasta o propune Bernolák, și alta face. Ajungînd în Cașovia discuțiile și capacitatea între înflăcărații tineri unguri la pîruia lui Bernolák a dus isonul împărțind în dreapta și stînga la pîlmi „frățești” peste fețele fraților, de suna locul. — Nu știm cum rămîne acum propunerea sa pentru pacea socială generală?

**Din interesanta revistă ieșană „Arhiva”** de sub direcțiunea dlui profesor universitar A. D. Xenopol au apărut nr. 3 și 4 cu următorul bogat sumar. Rîria: Inspirarea și poetul sîrac. — C. Hogas: Amintiri din o călătorie (urmare). — Rîria: La mormînt. — Dr. Hurmuzescu. Telegrafia fără sîrmă cu ajutorul undelor electrice. — Rama: Brazil, Durere, Asfințit, Prigonire. Te iubesc. Fund de suflet, fund de mare. (Poezii). — Gh. Ghibănescu. 100 de palme domnești.

**Dări de seamă.** Un articol asupra României scris de G. P. Danilevski în 1866. — „Le Polybiblion” din Paris (Noemvrie 1901) asupra „Les Principes fondamentaux de l'Histoire” de A. D. Xenopol.

**Documente.** Două documente cari amintesc pe Negru Vodă. — Extras din codica de familie a Cantacuzinilor din Moldova. — Documente din domnia lui Cuza Vodă. — 1. Fragmentul unei notițe asupra misiunii lui Anton Panu la curțile străine (1854). — 2—3 Două fragmente din bruloanele unor scrisori a lui A. Panu către principele Dimitrie Ghica (1864). — 4. Extracțe din scrisori ale redactorului lui „Courrier d'Orient” din Constantinopol către Baligot de Beyne privitoare la interesele române (1864). Notițe diverse.

— „Septemăna” nr. 27 scrisă de George Panu a apărut azi cu următorul cuprins: 1. Campanie contra țării: I. Chestia evreiască. — 2. Tribulații feminine. — 3. Manifestații deșerte. — 4. Amintiri din juminea dela Iași: Antiversarea și banchetul. — 5. „Septemăna”: Mutările de sfîntul George, cauzele, urmările, etc.

**Dare de seamă și mulțumită publică.** Cu ocaziunea producțiunii teatrale și petrecerilor aranjate de tinerimea din Șinca-veche, în 28 Aprilie s. n. a. c. au încurs 65 coroane 16 bani. S'au spăsat 55 coroane 16 bani. Deci a rămas venit curat în favoarea școlii 10 coroane.

**Suprasolviri și oferte s'au primit dela următorii domni:**

Petru Rednic, pretor Șercaia 1 cor.; Emiliu Pop, notar cercual Șinca-veche 1 coroață; Cornel Langa, inv. Veneția inferioră 1 coroață 20 bani; George Comardicea, sergent Perșani 2 coroane; Aurel Oprig, învățător Bucium 40 bani; Ioan Fetu, învățător-dirigint Ohaba 20 bani; Ioan Pop, măiestru păpucar 20 bani; N. N. 10 bani.

**Căroră li-se exprimă și pe calea aceasta sinceră mulțumită.** Șinca-veche, 12 Maiu 1902. Ioan Pop, inv.-dirig.

**Știri mîrunte.** Episcopii catolici s'au intrunit la Scutari în scop de a stabili un alfabet și o gramatică a limbii albaneze, ce nu posedau până acum.

— Profesorul Benedetto de Luca s'a început cursul seu de literatură la universitatea din București.

— Ungurii se pregătesc să serbeze cu pompă aniversarea de 100 ani dela nașterea lui Kossuth.

## Despre dări și aruncuri.

(Urmare).

**Darea după camete și rente.** Cu darea aceasta sînt încercate cametele după capitale, dividende și părți de câștig după următoarele iavoare devenit:

1. Rente de viață în țeară sau străinătate, fie din apanași, asigurări pentru vîdeue etc. Și cauțiunile de căsătorie ale oficerilor, dacă sînt făcute în mod ipotecar, sînt supuse acestei dări.

2. Capitale imprumutate de ipotecă sau zalogire, bani imprumutați cu cambii etc.

3. Dreptul de morărit, vamă, tîrg, vînat, pescuit etc.

4. Venitele, ce încurg după depuneri, contocurent etc. la institute de bani.

**Scutite de aceasta dare** sînt cheltuielile curții împărătești, ale consulilor și agenților statelor străine, apoi rentele și cametele supușilor străini în anul prim al petrecerii lor în țeara noastră, dacă dăvedesc, că au plătit deja darea aceasta în țara lor și dacă acolo tot așa e legea pentru cetățenii din patria noastră. Scutite mai sînt și cametele capitalelor și rentelor așezate pentru scopuri de artă, știință, îngrijirea bolnavilor etc. apoi cametele după cauțiunea funcționarilor de stat, municipali, comunali, stipendiile, dividendele după acții, cametele după banii depuși la casele postale de păstrare; scutite sînt și cametele ori rentele, cari nu fac la an, fără scăderea datoririilor, mai mult de 630 cor. și sînt singurul venit al celui îndatorat la plățirea dării.

Darea aceasta trebuie fasonată, ca și cea de cl. III., și se măsura în modul următor:

După rentele rezervate pentru întreținerea vîdeuvei sau după bunurile lăstate copiilor se plătește o dare de 5%. Usufructul vîdeuvei după rămasul bărbatului nu e supus dării de rente. După toate celelalte rente și camete se plătește scăzîndu-se spasele neîncunjurat de lipsă, 10%.

Cametele și rentele folosite în ultimul an trebuie spuse cu de-amîrîntul în coala de fasonare, dimpreună cu spasele avute.

După darea socotită după cametele dela capitalele depuse la institute de bani nu se poate computa nici darea generală de venit, nici aruncul comunal sau comitatens.

Darea de camete se măsura și în casasează:

a) după obligațiunile de stat prin casele statului, care plătește cametele; b) prin întreprinderile și societățile deobligate la socoteală publică după cametele, ce se vin după capitalele luate pe propria lor ipotecă.

Casele de păstrare și institutele de bani au dreptul să scadă darea aceasta (10%) dela deponenți. Ele sînt datorate să arete și plătească la percepător cametele la finea lui Martie, Iunie, Septemvrie și Decemvrie, cametele capitaliste însă la începutul lui Ianuarie și Iulie.

Perceptoratul are drept să asemenea aceste arătări cu cărțile și notițele institutului de bani.

Ori-ce alte venit de camete și rente trebuie fasonate, arătînd cu acurateță rezoluțiile de intabulare și mărimea procentului. Când nu se face fasonarea, statorește perceptoratul venitul după camete sau rente.

Judecătoriile cu cărți funduare sînt datorate să pună la dispoziția perceptoratului toate rezoluțiile relative.

Judecătoriile sînt datorate să arete și casurile obveninde în procese de cambii și pe baza acestor arătări se compută darea aceasta precum și darea de cl. III. pentru agenții de bani.

În privința reclamarilor făcute pe baza fasonării sînt hotărîtoare cele spuse la darea de venit cl. III.

(Va urma).

La  
**Abonament lunar**  
pentru  
**Maiu st. vechiu**  
invită  
Administrația ziarului „TRIBUNA”

## Bibliografie.

**„Diplome maramureșene** din sec. XIV și XV”, adunate și comentate de Dr. Ioan Mihályi de Apșa, avocat și protofisc comitatens în Sighetul-Marfației (M.-Sziget). Tomul I., preț 10 cor.; format mare octav. În acest volum se cuprind un mare număr de diplome din secolii indicați, dintre cari 310 acum vîd lumina zeei pentru întâia-dată. Recomandăm cu cea mai mare căldură acest prețios op în atențiunea nu numai a specialiștilor, dar și a tuturor Românilor, cari se interesează să cunoască trecutul și relațiunile etno-și geografice ale romanticei Maramureș. Aparatul științific, cu care ne prezintă dl Dr. Mihályi rezultatul muncii oboitoare de scutire a arhivelor, mînaștirilor, colecțiilor private etc. dovedește, că autorul dispune de largi cunoștințe istorice, și poate ajunge în rîndul primilor noștri istoriografi. Dr. Mihályi va face un mare serviciu atît istoriei, cît și națiunii române, dacă continuînd cu edarea și prelucrarea restului de documente, ce le are în posesiune, va da la o parte vîlul, ce acopere trecutul viteazului popor român din frumosul Maramureș. O astfel de întreprindere științifică merită sprijinul întregului neam românesc.

— Opu se află de vînzare la autorul, dl Dr. Ioan Mihályi, în M.-Sziget.

**Stilistica practică** sau regule și exemple pentru tot felul de epistole, petițiuni, acte și documente de I. F. Negrușiu. Ed. III. Sibiu. Tip. W. Krafft. Preț 80 bani.

Ceea-ce ridică îndeosebi valoarea manualului sînt împărțirea metodică, priceperea de dascăl încorunțit în munca pe terenul acesta dovedită cu acest privilegiu și exemple luate tot din scriitorii noștri de seamă. Cartea are aprobarea ministerială și e introdusă la toate gimnaziile noastre, o nouă dovadă, că apasiția ei a satisfăcut dela început o necesitate adîncă simțită.

**„Istoria literaturii române** în secol. al XVIII. (1688—1821)”, de N. Iorga, prof. la univers. din București. Vol. I. (550 pag.). Epoca lui Dimitrie Cantemir. — Epoca lui Chesarie de Rîmnic. București, 1901. Preț 10 lei.

Vol. II. Epoca lui Petru Maior, are următorul cuprins:

Currentele și influențele. — Istoriografia oronicarilor în principate. — Școala de renovare a istoricilor din Ardeal. — Studiile asupra limbii: filologii din principate și din Ardeal. — Legăturile nouă culturale între Ardeal și principate. — Istoricii de tranziție în aceste. — Literatura religioasă. — Influența apuseană în literatura beletristică și știință. Noue genuri literare. — Triumful spiritului nou: Asachi și Lazăr.

**Excursuri.** Cronicile moldovene înainte de 1688. — O istorie românească a Crăiei Ungurești. — Cronicile muntene înainte de 1688. — Alcătuirii de condici.

Preț 10 lei.

### Tablouri românești.

La administrația „Tribunei” se află de vînzare următoarele tablouri, cari fac podoaba ori-cărei case românești:

Portretul Metropolitului Andrei baron de Șaguna . . cor. —40  
Portretul Metropolitului Sterea Șulțiu . . . . . —40  
Soluțiul profesorului Gregoriu Silași . . . . . —30  
Prefectul Avram Iancu în fruntea oștirii . . . . . —40  
Radu, episcopul Lugojului . . —30  
Catedrala din Blaj . . . . . —60

**Leguirea țării noastre.** Cunoștințe de drept constituțional. De Dr. Victor Onigor. Atragematențiunea asupra acestei cărți, a cărei lipsă s'a simțit la noi.

Preț 1 cor., se capătă la autorul în Bistrița (Beszterce).

**O nouă carte de contabilitate.** A eșit de sub tipar broșura „Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă” de I. C. Panțu, profesor la școala comercială superioară din Brașov. Cartea aceasta, scrisă într-un limbaj cât se poate mai ușor, este menită a lăfi cunoștințele de contabilitate dina poporul nostru. Purcîzînd mic-exemple practice autorul stabilește regulile de lipsă și principiile contabilității, făcînd un curs complet al acestei științe, astfel că ori-cine are interes se poate iniția cu ușurință în contabilitate. Recomandăm această carte cu deosebire învățătorilor, preoților, comercianților precum și tuturor, cari stau în legătură cu băncile noastre. Cartea se estinde pe 14 coale de tip. 8° mare I—VIII+213 pag. Preț 2 cor. + porto postal 20 bani. Se poate procura dela librăria archidieceană din Sibiu, dela tipografia A. Murășianu, librăria N. I. Ciurou în Brașov și dela librăria seminarului gr. cat. din Blaj.

**Higiiena sau cartea sănătății,** manual pentru școalele populare, de Dr. St. Erdélyi, medic în Orăștie. Blaj, 1900. Preț 30 bani.

**A apărut în editura Bibliotecii populare** a adm. domeniului Coroanei (România) cartioica a XXII-a: „Îngrășarea câmpurilor”, afaturi practice pentru săteanul plugar, date de Dr. N. O. Popovici-Lupa, prof. la școala centr. de agricultură dela Herăstrău. Cu o gravură a castelului Peleş și mai multe ilustrații.

**An apărut în editura tipografiei Diecesane** în Gherla:

— Tomul II. din „O fată de Tarabostos” roman de pe timpul Dacilor, de Tit Chitul. Preț 10 cor. 50 bani.

— **Ajutorul prim,** în casuri de nenorociri și boale repentine, scris de Dr. Iulian Chitul, medic cercual în Bethlean. Preț 1 cor.

**Geografia Ungariei** și elementele din geografia generală pentru școalele populare, de Dr. Nicolae Pop. Editura IX., îndreptată și acomodată celui mai nou plan de învățămînt Brașov, 1900. Editura lui H. Zeidner. Preț 10 cor. 50 bani, colorată 60 bani.

**Călătorile patriarhului Marcie de Antiochia în țările române** (1658—1659), teză pentru licență în istorie, de Emilia Cioran. București, stabilimentul grafic I. V. Socec.

**Călușul țeranului sau cartea absolverului școlii primare** de ambele sexe. Intocmită de C. Dimitriu, inv. Giurgiu. Tip. Nic. Pandulescu 1901. Preț 1 leu. Opu cuprinde o mulțime de sfaturi pentru țeranul român.

**„Cultura cănepii și a inului”,** de V. S. Moga. București, 1901.

**Tragedia Calvarului,** de abb. Henry Bolei, tradusă în românește de membrii societății de lectură „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blaj. Ediț. societății tiparului „Tipografie”, societ. pe acțiuni în Sibiu. Preț 2 coroane, pentru România: 3 lei.

În această scriere se tratează, într-o concepțiune originală și într-un stil superb, *dîvina tragedie* a Mîntuitorului. E o lectură, ce înalță fiecare suflet creștinesc, obicinuit a simți și gîndi.

Traducerea e vrednică de original; pare-că nici nu e traducere. Un limbaj verde românesc, în felul scripturilor sfinte, este caracteristica excelenței traducerii, care face onoare tinerilor teologi dela Blaj. Unitatea stilului e așa de evidentă, încât ni-se pare că unul singur a făcut întreaga traducere.

Înfrățirea tehnică nu desminte reputațiunea bună a atelierului „Tipografie” noastre. Ear' broșurarea în stil antic, franțuzesc îi dă o formă originală și atrăgătoare. Învîlișul e de hîrtie pergament.

Rar se vede în piața de cărți românești o carte cu înfrățirea așa de elegantă, demnă atrăgătoare.

### Sosiți în Sibiu.

La 20 Maiu n. 1902.

Hotel „**Impăratul Romanilor**”: Rady, secr. min., Szöcs, funej, Fritz, cons. M.-Uioara; Iohnsen, dir. Iägerndorf; Kirchgatter, ing. Dr. Măcellariu, adv., Bayersdorf, com. S. Sebes; Ilorvath, proc. Deva; Fodor, subpr. Mediaș; Tboromiska, inv. Cracovia; Dr. Siro, medic, Simanek, subl. Brașov; Mayazett, adj. not. Cinc; Hildu, cap. Mișcot; Skodas, cap. Bistrița; Schuller, cap. Avrig; Schöfer, subl. Orăștie; Tunderl, lt. Alba-Iulia; Szasz și soția, com. Tatrany.

Hotel „**Neuriner**”: Morariu, adj. not. S. Cărpșoara; Rosca și soția, funej. Făgăraș; Maisel, loc. de of. Glatz, Weissmann, lt. Alba-Iulia; Stoian, ec. Perșani; Garay, Cluj; Barsay, com. Odorheiu; Mercus, com. Viena; Hlening, com. Sighișoara.

Hotel „**Melzer**”: Micu, not. Poiana; Muntiu, not; Reciu; Ștef, chirstigiu, Făgăraș; Csiky, com. Mercuria; Mussel, M.-Gorheiu; Dancovici, red. București; Kelsberg și fam., Alba-Iulia; Pilicea, preot Valdeu; Murășan, Henrich, Arad.

Hotel „**Mihailu**”: Binder, com. Arad; Füzö, inv. Ogra.

Hotel „**Habermann**”: Mohan, not. Gavrilă, preot Cendrof; Cloos, Drăgușani; Breckner, căre, Agnita; Osaky, intr. S. Sebes.

### Teatru orașenesc în Sibiu.

Mercuri, 21 Maiu.

Prima oară:

„**Stephania**”

Dramă musicală în 3 acte de H. Kirchner.

Pentru redacție și editură responsabil: George Mohan.

Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Ioan Marschall.

## Se caută

un domn inteligent și sprinten ca **ampliat pentru cancelaria de comunicație cu străinii a orașului Sibiu**, care vorbește și scrie bine limbile patriei și e intru câtva versat în serviciul acesta.

Termenul e pus pe 1 Iunie n. e.

În lunile Iunie, Iulie, August și Septembrie va fi ocupat în birou înainte și după amiază, în celelalte luni agende pot fi rezolvate înainte sau după amiază. Ofertele în scris cari vor cuprinde unele date din viață și calificațiunea, precum și pretenziunile de remunerație, sunt a se trimite cel mult până la 24 Mai n. a. e. cancelariei de comunicație cu străinii în Sibiu. 190 2-3

## Șindile de vânzare.

În comuna Albac-Arada comit. Turda-Arieș se pot căpăta **șindile de lemn** de munte trainic pentru aco-periș în ori-ce mărime (gros. lăț. lung.) în cantitate mică, și cât de mare (și cu milioanele) transportate la locuința cumpărătorului. În comitatul Turda-Arieș, Cluj, Alba-regal, nefind tren se vor duce cu carule, car' în locurile unde se află tren cu trenul cu preț moderat.

Doritorii de a cumpăra șindile bune și trainice pentru edificii publice ori private sunt a se adresa la 175 2-5

Nicolau Nicola,

preot gr.-or. în Albac-Arada p. u. Topánfalva comitatul Turda-Arieș.

## Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a **Ardealului**, și cu deosebire **Munții Apusenți**, patria lui Horia și Lanos, să citească scrierile lui **Silvestru Moldovan** anume:

### Teara-Noastră,

**descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Muręșului, apoi Zarandul și Munții-Apuseni,**

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate ziarele noastre au apărut în cuvinte elocvente aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română”, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl. Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce intrădever se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comande se pot face la

**Librăria W. Krafft.**

# Cărți românești.

În librăria **W. Krafft** din **Sibiu** se află de vânzare următoarele:

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           |                                                                                                                                                             |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| Alexandri, Poesii: Doine, Lăcrimioare, Suvenire, Mărgăritărele, Pasteluri, Legende, Ostașii noștri, Alte                                                                                                                                                                                                                         | cor. 1.50 | Duică G., Savitri, povestire indică din Mahabarată                                                                                                          | cor. —30 | Pantu I. C., Niță Dragă, Schiță din Viața unui muncitor                                                                                                                                                                                                                        | cor. —50 |
| Alușiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpătare”                                                                                                                                                                                                                  | 1.—       | Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur                                                                                                                | 1.60     | Papiu I. F., Cuvântări bisericești tom. I. I. opa Dr. G. Serier și vorbiri, culese apoi direse                                                                                                                                                                                 | 2.—      |
| Articolul de lege XXI și XXIII ex 1886 despre Instrucțiuni și despre procedura disciplinară                                                                                                                                                                                                                                      | —50       | Elefterescu Dr. Em., Predice ocazionale și funebre, tom. II                                                                                                 | 8.50     | Ponson de Terrail, Amor și dincolo de moment, novelă tradusă de N. F. Negruțiu                                                                                                                                                                                                 | —50      |
| Articolul de lege XXII—1886 Despre comune Aghiazmat, cuprinzător de mai multe rînduiri și rugăciuni trebuincioase creștinilor la deosebite împrejurări din viață (București)                                                                                                                                                     | —80       | Esarcu C., Petru Cercel, Documente descop. în Arhivele Veneției                                                                                             | —80      | Popovici-Barcianu, Gramatică germană teoretică practică pentru usul tinerimii române                                                                                                                                                                                           | 2.80     |
| „Liga română”, scrie între altele:                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           | Freitag, Dare și Avere, roman 2 vol.                                                                                                                        | 6.50     | Pop Reteganul, Imimioara, adevărat floarea poeziei naționale din cei mai buni scriitori români în usul tinerimii române                                                                                                                                                        | —60      |
| „Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl. Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce intrădever se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită. |           | Gane N., Novele 3 vol. ediț. nouă                                                                                                                           | 6.—      | Proncu D. N., Arta de a se însura.                                                                                                                                                                                                                                             | 2.50     |
| Comande se pot face la                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |           | Grigorevici Em., Chipuri și graiuri din Bucovina                                                                                                            | 2.—      | — Arta de a se mărita.                                                                                                                                                                                                                                                         | 2.50     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Grube A. W., Biografii romane, traduse de N. Petra-Petrescu                                                                                                 | 1.—      | Raicu T., Studii Literare, Chestiuni literare istorice, filologice și artistice.                                                                                                                                                                                               | 1.50     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Hințescu I. C., Proverbele Românilor                                                                                                                        | —60      | Ronald G., Este omul liber, trad. de Marian și Mous                                                                                                                                                                                                                            | 1.50     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Indreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți                                                                                                    | 1.40     | Rusu V., Din trecutul Silvaniei, Legende, preț redus numai                                                                                                                                                                                                                     | —60      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Kneipp Sebast., Cură de apă.                                                                                                                                | 8.—      | Rusu-Sirianu I. Moara din vale (8 nuvele)                                                                                                                                                                                                                                      | 1.40     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Testamentul meu și conferențe publice, inventuri necesare pentru vindicarea boalelor și conservarea sănătății 2 vol.                                        | 1.50     | Săneanu L. Dicționar universal al limbii române                                                                                                                                                                                                                                | 7.50     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Lazu G. N., Ultima Raze, Poesii                                                                                                                             | 1.50     | Scene din Viața Militară de N. St. u                                                                                                                                                                                                                                           | —40      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Ligouri A. M. de, Pregătire la moarte adevărată considerațiuni asupra maximelor eternelor folosite de totuș pentru meditare și preoților spre a predică     | 1.60     | Scheffer R., Mizerie Regală I/II. broș.                                                                                                                                                                                                                                        | —80      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Maier, Dr. George, prof. de agricultură.                                                                                                                    |          | Secula Indita n. Truța, Din vremuri apuse Severu Acent., Disertațiune Economică despre bunăstarea și folosul fărânelor cernuță cu cinelul și cu sită rară și despre zidirea Morilor                                                                                            | 1.—      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Manual complet de agricultură rațională: P. I. Agrolgia sau agricultura generală                                                                            | 5.—      | Sima Gr., Isvor de bunăstare sau mai multe sute de îndreptări și povești scurte și practice din economia de casă, grădinarie, igienă, economia de câmp și de vite, vierit, conservarea vinului, vinuri de poame, pomărit albănit și alte multe terene de deprindere. Ediț. II. | 1.—      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | „ II. Fitotehnia sau cultura specială a plantelor, dimpreună cu fânățele și pășunile                                                                        | 8.—      | Sima Gr. al lui Ion, Ardeanul glumeț sau 101 de Anecdote populare alese pe sprâncenă și întocmite din gumele lui Nenea Stan, ce-ți ride de tot.                                                                                                                                | —60      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | „ III. Zootehnia sau cultura vitelor, dimpreună cu nutrițiunea vitelor, industria lăptărilor și cunoașterea lănei                                           | 8.—      | Simionu T., Păcate Domnești, novelă orig.                                                                                                                                                                                                                                      | —60      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | „ IV. Economia rurală sau organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici, cu 35 figuri                                                                | 8.—      | Sinu R., Cartea stuparilor săteni cu mai multe ilustrații în text.                                                                                                                                                                                                             | —70      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Măndrescu C., Elemente ungurești în limba română                                                                                                            | 8.—      | — Monografia comunei Orad.                                                                                                                                                                                                                                                     | —50      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Marian S. F. Nunta la Români. Studiu istorico-etnogr. compar.                                                                                               | 8.—      | Slavici I., Ardealul, studiu istoric                                                                                                                                                                                                                                           | —50      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | — Tradițiuni populare române, cuprinzând: Stefan Vodă și Sahastrul, Tolpa și Stefan Vodă, Stefan Vodă, Stefan Tompa și Metropolitan Crima, Feciorul Dedului | —30      | — Novele, vol. I. ș. II.                                                                                                                                                                                                                                                       | 4.—      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Maurier G. du., Trilby, Roman în românește de Afm de la Tuscă                                                                                               | 2.—      | — Soll și Haben, chestiunea Ovirelor din România                                                                                                                                                                                                                               | 1.50     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Miculescu G. T., Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași, meseriași și comercianți                          | 1.—      | — Vatra părăsită                                                                                                                                                                                                                                                               | 1.50     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Mihailu Traian, Adieri — Poesii                                                                                                                             | 1.—      | Stamati Ciurea Const. Caleidoscop literar. Fantast., suveniri și episoade                                                                                                                                                                                                      | 3.—      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Mihályi Dr., Diplome maramureșene din sec. XIV—XV. leg. 12 cor., broș.                                                                                      | 10.—     | Stavri Artur. Poesii. 1888—1894                                                                                                                                                                                                                                                | 3.—      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Moldovan S., Teara Noastră, Descrierea părților Ardealului                                                                                                  | 2.—      | Stoicescu Th. M. Poesii                                                                                                                                                                                                                                                        | 1.20     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | — Zarandul și Munții-Apuseni                                                                                                                                | 2.—      | Stoica S., Higiena copilului dela naștere până la 7-lea an al etății.                                                                                                                                                                                                          | —30      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Moldovan Margareta, Din tainele vieții, povești și schițe                                                                                                   | 2.—      | — Tractatul boalelor acute infectioase.                                                                                                                                                                                                                                        | —60      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Muntean M., Lega veterinară și boalele contagioase                                                                                                          | —80      | Stupariu N., Extras din regulamentul de exercițiu militar și din regulamentul serviciului                                                                                                                                                                                      | —60      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Mureșian Dr. S. Iconologia Creștină occidentală și orientală, cu 32 figuri în text                                                                          | 4.—      | Șulău Iosif St., „Din Memorialul lui”, Partea a VI-a 1899                                                                                                                                                                                                                      | 2.40     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Negrescu G. Val. Dr. Despre friguri                                                                                                                         | —75      | — Intreplina pe vietuștea omul                                                                                                                                                                                                                                                 | 1.—      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Negruțiu I. F., Manual de stilistică pentru clasele gimnasiale                                                                                              | 2.60     | Urechia V. A., Frați cu Frați Români la Roma în Octomvrie 1899, Dare de seamă cu 23 ilustrațiuni                                                                                                                                                                               | 8.50     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | — Stilistica practică pentru felul de epistole, petițiuni, acte și documente                                                                                | —80      | Velceanu Mihail, Meditațiuni spirituale pentru înaintarea creștinismului adevărat și a cultului d-zecese de casă                                                                                                                                                               | 1.—      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Nordau Max, Naționalitatea, studiu                                                                                                                          | —40      | — Doctrina fideiului ilustrată prin sentințe filosofice culese din scrierile celor mai celebri filosofi antici și moderni cu un adaus Colectiuni de 600 sentințe filosofice                                                                                                    | 1.—      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | — Reprive din Paradoxe sociologice                                                                                                                          | —40      | — Educațiunea de școală și acasă, compusă după datele, cunoștințele și experiențele educatorilor celor mai probați                                                                                                                                                             | —40      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Noul Testament cu litere cirile                                                                                                                             | 1.—      | — Întreplina curioasă, comedie în trei acte, imitată din italienește                                                                                                                                                                                                           | —40      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Ollanescu C. D., Ad Pisones (Ars Poetica)                                                                                                                   | 2.—      | Verne J., Castelul din Carpați, roman din viața poporului românesc din Ardeal                                                                                                                                                                                                  | 1.60     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Orașul București cu un plan și 6 ilustrațiuni. (Articol repădit din Encicl. rom.)                                                                           | 1.—      | Vieșuț Al., Dan, roman                                                                                                                                                                                                                                                         | 2.—      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Ordonanțe ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII din 1896)                                                                              | —10      | Voniga D., Dor și Jale, poesii                                                                                                                                                                                                                                                 | 2.40     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | Păcășan T. V., Libertatea, traducere                                                                                                                        | 2.—      | Vua Dr. G., Boalele Venere                                                                                                                                                                                                                                                     | —80      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | — Principiile politice (după Dr. F. de Holtzendorf)                                                                                                         | 4.—      | — Higiena populară cu privire la săteanul român                                                                                                                                                                                                                                | 2.—      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | — Flori de toamnă, poesii                                                                                                                                   | 2.—      | Xenopol A. D., Istoria Românilor din Dacia Traiană, 12 volume                                                                                                                                                                                                                  | 12.—     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | — Scopol în drept I.                                                                                                                                        | 2.—      |                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | — De pe la noi                                                                                                                                              | 2.—      |                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | — Judecătorile cu jurați                                                                                                                                    | —80      |                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           | — Buna chiverniseală                                                                                                                                        | —40      |                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |

## Publicare de licitațiune.

Pentru esarândarea domeniului fondului central de stipendii, mai înainte a lui Torma Carol din Ciceu Cristur (comit. Solnoc-Dobăca) începând din 1 Aprilie 1903 până în 31 Martie 1913, adevă pe 10 ani după oaltă, se va ține licitațiune cu oferte în scris în Năsăud la 10 Iulie 1902 în cancelaria subscrisei comisuni administratoare.

Acest domeniu, care are o pozițiune frumoasă și e situat în apropierea gării călei ferate constă din realitățile cuprinse în cartea funduară Ciceu-Cristur nr. 124 A + nr. ord. 1—14, 17—19, 21—50 și anume:

- loc de casă intravilan, curte și grădină de 9 jugere 1547<sup>00</sup>,
- 140 jug. 875<sup>00</sup> pământ arător cu sēmă-natură de toamnă de 100 mierțe mari de grâu din anul prim 1902,
- 55 jug. 971<sup>00</sup> loc de cosit,
- 4 jug. vie,
- 187 jug. 1383<sup>00</sup> pășune,
- 35 jug. 1523<sup>00</sup> pământ nefructifer, case de locuit cu edificii economice,
- 15 curialști cuprinși în cărțile funduare din Cristur nr. 2, 14, 19, 39, 55, 66, 67, 68, 75, 85, 106, 129, 137, 38 și 139, dintre cari 14 sînt datorii a presta cu alimentațiunea proprie pe an fiecare câte 90 zile de lucru cu palma, ear' unul 90 de zile cu trăsura,
- una moară de făină cu cinci petri,
- dreptul de vînat și pescuit.

Prețul de strigare, ca arândă anuală 4504 coroane. Ofertele scripturistice închise provăzute cu vadiu de zece (10) % dela întregă arênda anuală oferită sînt de a se preda în ziua amintită până la 6 ore p. a.

Oferentul are a se declara, că cunoaște condițiunile de licitațiune și de contract și se supune aceloră.

Condițiunile de licitațiune și de contract se pot vedea la subscrisa comisuni administratoare în orele oficiale.

Năsăud, la 15 Mai 1902.

Dela comisuniă administratoare de fondurile centrale școlastice și de stipendii din districtul Năsăudului.

Președinte: Secretar:

Gerasim Domide Dr. Nestor Simon

La ordinul prea înalt al Majestații Sale ces. și reg. apostolice.

## A XXII-a loterie de stat ces. reg.

pentru scopuri de binefacere generale militare.

### Această loterie de bani,

unica concesionată prin lege în Austria, conține **17.822 câștiguri** în bani gata în suma totală de **442.850 coroane**.

Câștigul principal face

**200.000 cor. în bani gata.**

Sortirea se va efectui irevocabil la 12 Iunie 1902.

### Un los costă 4 coroane.

Losuri se capătă la secția loteriilor de stat în Viena III., Vordere Zollamtsstrasse 7, la colecturile de loterie, în trafice, la perceptorate, la oficiile de poștă și telegraf și la cele ale căilor ferate, la casse de schimb etc. Cumpărătorii de losuri primesc planuri de sortire gratuit.

Losurile se trimit scutite de porto postal.

### Dela direcțiunea venitelor loteriilor ces. reg.

155 4—10

Secțiunea loteriei de stat.

## Ilustrații românești!

### Cărți postale

cu

### ilustrații românești

„.....toate 'a tot  
Frumoase cât eu n'ci nu pot  
Mai frumoase s'-'mi socot  
Cu mintea mea”

in

**peste 20 variante,**

care de care

mai fermecătoare

Se află cu prețul de **10 bani per bucată**

la

### „Tipografia”.

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcel nr. 10.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

### Tipuri admirabile.

## Din editura „Tipografie”, societate pe acțiuni în Sibiu.

### Biblioteca populară a „Tribunei”.

- Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 culese tip., broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
- Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
- Pipăruș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
- Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 6 bani.
- Județul și jocul de copii. De F. Ispirescu, culeștor-tipograf. Un exemplar 30 bani.
- Totul legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
- Colăciarul. Obiceiurile țărănilor români la nuntă, de Benedict Vicin. Un exemplar 16 bani.
- Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
- Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
- Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
- Inderentul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
- Răstărn de mamă. Legendă populară din gura bășcăului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
- Bucia de Bojona Năncovă, tradusă din limba boacă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu 80 bani.
- Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 10 bani.
- Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
- Pe pământul Turului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
- Căldărașă cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Gervay. Un exemplar 16 bani.
- Căpățâna. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
- Un peșter înderent. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 8 bani.
- Prietenul meu Văntură-Teacă. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
- Scăpătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
- Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
- Strigonia. Din fanteziile lui Nicolae Goga. Un exemplar 40 bani.
- Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
- Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
- Veseli. Din fanteziile lui Nicolae Goga. Un exemplar 40 bani.
- Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
- Sgârșitul. Comedie de Molière. Un exemplar 60 bani.
- Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
- Nușcu-Imperat. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
- Dina-Imperat. Poveste și penan al aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
- Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
- Spice de aur. Cules de dascălul Ioan F. Lezar. Un exemplar 20 bani.
- Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
- Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 16 bani.
- Prințesa fermecată. Poveste în versuri de F. Dulin. Un exemplar 20 bani.
- Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 24 bani.
- Doi copii. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 20 bani.
- O partidă la pătru. De Antoniu Ghileasconi. Un exemplar 24 bani.
- Poșacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarea Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
- Cruștorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 30 bani.
- Mina Fădă. De George Sand. Un exemplar 60 bani.
- Bacala pșurării. Poveste de Nicolae Trimbișeni. Un exemplar 44 bani.
- Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandre Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 40 bani.
- Ciara Milici. Novela de I. Turghenev. Tradusă din limba rusă de Enes Hedeș. Un exemplar 80 bani.
- O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
- Poesii populare „Căntece bătrânești. Din culeștile lui I. Pop Reteganul. Un exemplar 20 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria **W. Krafft** în Sibiu.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.